

Luhangan kunta

Kunnanhallitus 18.8.2014 § 111

LAUSUNTO KUNTALAIN HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA

Luhangan kunnanhallitus toteaa lausunnossaan yleisesti, että kuntalain uudistaminen on aiheellista ja esitysluonnos kokonaisuutena vastaa hyvin näihin uudistamistarpeisiin. Lakiehdotuksen yksityiskohtaisessa arvioinnissa voidaan edellä mainitusta huolimatta nostaa esiin esitysluonnoksen lainkohtia, jossa voidaan korostaa erilaisia painotuksia ja näkökulmia.

Kunnan toiminnan käsite on esitysluonnoksessa kuvattu korostuneen pelkistetyksi, mikä kuvaus kuitenkin kattaa kuntatoiminnan laajuuden siten kuin sen voidaankin nähdä toteutuvan, eikä kunnanhallituksella ole tähän mitään huomauttamista. Ehdotus kunnan tehtävistä, järjestämisvastuusta ja palvelujen tuottamisesta (7 – 9 §) esitysluonnoksen kohta 8 § 2 mom. sisältäneen lähipalvelut yhtenä yhdenvertaisuuden toteutumiskriteerinä. Kuntatalousohjelma (12 §) nähdään myönteisenä asiana, joka parantaa kokonaisuutena kuntatalouden arviointia ja ennustettavuutta sekä heijastuu myös yksittäisten kuntien talouden suunnitteluun ja sen raamitukseen. Kokonaisuuden hallintaa edistäisi tähän liittyvien tilasto-ohjelmien ja kuntien kirjanpitojärjestelmien entistä parempi yhteensopivuus.

Kuntavaalien ajankohdan muuttaminen siten, että uusi valtuusto aloittaa toimintansa kesäkuussa on merkittävä muutos. Tämä saattaa aiheuttaa omat vaikutuksensa mm. tilinpäätöksen käsittelyyn ja talousarvion valmisteluun, kun valmisteluun osallistuu sekä vanha valtuusto että uusi valtuusto. Kun kesäkuussa aloittava uusi valtuusto kohtaa lisäksi ensi vaiheessaan kansalaisten lakisääteiset vuosilomat, voi valmistelutyö tältä osin käynnistyä toden teolla vasta elokuussa. Edellä mainitut käytännön tilanteet eivät tietenkään ole ylitsepääsemättömiä ongelmia, mutta niitä voidaan kuitenkin verrata muutoksesta saataviin hyötyihin. Itse valtuuston kokoa säätelevään luonnoskohtaan kunnanhallituksella ei ole huomauttamista.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisen osalta Luhangan kunnanhallitus toteaa, että huomioon tulisi ottaa ehdotuksessa mainittujen ja kunnanhallituksen asettamiksi tulevien nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston suhde valtuuston valitsemiin toimielimiin, kun ne luonnos-ehdotuksessa on mainittu myös valmistelevina eliminä. Vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen ilman vaaleja valittuihin toimielimiin edellyttää jollakin tasolla laadittavaa tarkentavaa koordinaatiota.

Toimielinorganisaatioista ja niiden valinnasta / asettamisesta (31-37 §) kunnanhallituksella ei ole huomauttamista. Luonnosehdotukset antavat kunnille tässä yhteydessä vaihtoehtoja, joiden soveltuvuutta kunkin kunnan tarpeisiin tultaneen huolellisesti arvioimaan. Myös kunnan johtamisen eri vaihtoehdot ja korostunut strategialähtöisyys nähdään myönteisenä asiana. Tämä arvio käsittää myös kunnanhallituksen, hallituksen puheenjohtajan sekä kunnanjohtajan aseman ja tehtävät siten, kuin ne on luonnosehdotukseen kirjoitettu.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen voidaan nähdä jossain määrin ristiriitaa luonnosehdotuksen 74 § 1 mom. 1 ja 4 kohtien sekä 3 mom. välillä. Julkisen vallan päätöksenteon ja kansalaisten saamien kuntapalvelujen kohtaamisen lähtökohdista olisi toivottavaa, että henkilökunnan osallistuminen kunnanhallituksen toimintaan olisi määritelty yksiselitteisemmin ja selvästi laajemmin osallistumista rajaten.

Kunnanhallitus toteaa, että sillä ei ole huomauttamista sidonnaisuuksien ilmoittamiseen (85 §) eikä otto-oikeuden rajaamisen kunnanhallitukselle (93 §) luonnoksessa ehdotetussa muodossaan. Erityisesti otto-oikeuden rajaaminen ainoastaan kunnanhallitukselle on asioiden käsittelyä selkeyttävä esitys. Tältä osin kunnanhallituksen asema korostuu, mitä voidaan pitää myönteisenä asiana. Toimielinten päätöksentekotavat sähköisessä toimintaympäristössä ja tietoverkko-jen käyttö niiden yhteydessä on huomioitu luonnosehdotuksessa hyvin ja se edistää osaltaan myös erilaisten yhteistoimintaelinten toimintamahdollisuuksia.

Talousarvio- ja suunnitelma –kohdassa (111 §) määritellään talousarvion laatiminen kuntastrategia-lähtöisesti, suunnitelmakaudet sekä alijäämän kattamisvelvollisuus neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Luhangan kunnanhallituksen mukaan nämä esitykset ovat hyväksyttäviä ja vahvistavat kestäväää talouden ohjauksen linjaa. Edellä olevaan perustuen hyväksyttävissä on myös säädöskohta erityisen vaikeassa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä (119 §). Hallinnon ja talouden tarkastusta käsittelevän luvun (14) osalta kokonaisuudessaan kunnanhallituksella ei ole huomauttamista.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista erityisesti kunnan myöntämien lainojen, takausten tai muun vakuuden antaminen toisen velasta tai muusta sitoumuksesta esitetty säätely (130 §) on perusteltu kunnalle säädettyjen tehtävien turvaamisen näkökulmasta. Säädöskohdan 130 § 2 mom. estämättä on säädetty poikkeukset 3 ja 4 mom. mukaan. Näiltä osin mainittu lakiehdotuksen 3 mom. tulisi täydentää koskemaan laajasti julkisen tuen alaisia rakentamis- ja kehittämishankkeita ja niihin perustettuja organisaatioita, joissa kunnilla on määräysvalta.

Ehdotuksen mukaan laki tulee voimaan 1.1.2015, eikä tähän voimaantulon ajan-kohtaan Luhangan kunnanhallituksella ole huomauttamista.

Luhangan kunnanhallitus